Vammaisfoorumi ry

Asiantuntijakuuleminen 22.4.

lakivaliokunta

Vammaisiin henkilöihin kohdistuva seksuaalinen hyväksikäyttö laitoksissa

- Säännös (RL 20:5 § 1 momentin 3) kohta) asettaa vammaiset henkilöt muita heikompaan asemaan ja on ristiriidassa muiden luvun pykälien vammaisuuteen liitettyjen tunnusmerkistöseikkojen kanssa
- Säännös kumottava

Vammaisiin henkilöihin kohdistuva seksuaalinen hyväksikäyttö laitoksissa

- Kattaa raiskauksen/ kajoamisen tunnusmerkistöt
  - Vapaaehtoisuus puuttuu (ja jonka mahdollisuus muodostaa tahtonsa … on vammaisuuden vuoksi heikentynyt)
  - Erityisen valta-aseman väärinkäyttö (joka asemaansa hyväksikäyttäen…)
- Henkilön itsemääräämistä rajoittavat hoitovastuullisen tahon tosiasialliset toimet ja mahdolliset rajoitusten käyttövaltuudet - alisteinen asema ja riippuvuussuhde tekijään (laitoksen hlöstö): raiskaus ja kajoaminen RL 20 luku 1 § 2 mom 3 kohta ja RL 20 luku 3 § 2 mom 3 kohta: erityinen valta-asema käsillä

Laitoksessa tapahtuva raiskaus tai kajoaminen törkeäksi tekomuodoksi

- Tapahtuu tosiasiallisen hallintotoiminnan alla – raja julkisen vallan käyttöön
- Laitoksessa vammaisen henkilön oikeudet rajoitettuja
- Laitoksessa vammaisille henkilöille tarkoitetut tavanomaiset toimintakykyä turvaavat avohuollon palvelut ja tukitoimet eivät ole käytettävissä
  - Esim vammaispalvelut kuten henkilökohtainen apu päivittäistoimiin: pukeutuminen, peseytyminen, vuorovaikutus
  - Vrt. elämää ylläpitävää hengitystä turvaavaa hoitoa tarvitsevien asema laitoksessa tai avohuollossa, asema riippuu usein organisaatiolähtöisistä tulkinnoista

kiitos

- Lisätietoja

  terhi.toikkanen@hengityslaitepotilaat.fi